

EVIDENCA ZAČASNE / TRAJNE ODSOTNOSTI Z DELA ZARADI BOLEZNI, POŠKODB, NEGE, SPREMSTVA IN DRUGIH VZROKOV (NIJZ 3)

Kontaktne podatke

Nacionalni inštitut za javno zdravje
Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
Ga. Blaženka Jeren, blazenka.jeren@nijz.si

Pravna podlaga za zbiranje podatkov:

- Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 203/20 - ZIUPOP DVE, 112/21 - ZNUPZ, 206/21 - ZDUPŠOP), oznaka NIJZ 3.
- Zakon o državni statistiki ZDSt (Ur.l. Uradni list RS, št. 45/95 in 9/2001),
- Uredba (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. decembra 2008 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu.

Namen zbirke podatkov

Podatki o bolniškem staležu so pomembni vir informacij o zdravstvenem stanju aktivne populacije.

Namen zbirke je spremljanje in analiziranje vzrokov in drugih značilnosti začasne odsotnosti z dela.

Kratek opis zbirke podatkov

Sodobna tehnologija zbiranja in pridobivanja podatkov omogoča racionalizacijo zbiranja podatkov v smislu enkratnega vnosa podatkov in pridobivanja izhodnih podatkov za poročanje o zdravstvenem stanju delavcev mednarodnim organizacijam (WHO, ILO, EUROSTAT), potrebe nacionalne zdravstvene statistike in za potrebe Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kot tudi za posamezna podjetja, ki se zanimajo za zdravstveno stanje zaposlenih. Vir podatkov je Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela, BOL, ki ima zakonsko podlago v Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, IVZ 3. Obrazec Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela (Potrdilo) se izdaja v enem izvodu in služi kot potrdilo plačniku za nadomestilo osebnega dohodka. Istočasno se zbirajo podatki tudi za statistične raziskave, ki se v predpisani obliki zapišejo v digitalni zapis .

Kratka zgodovina zbirke podatkov

Do leta 1983 so obdelave o bolniškem staležu v Arhivu Slovenije, 1990-1996 tehnični izvajalec ZZZS – NIJZ ima samo obdelave podatkov na papirju. Od leta 1997 je zbirka podatkov o bolniškem staležu na NIJZ. V letu 1996 (z dne 1. 4. 1996) je bil uveden posodobljen način zbiranja podatkov. Nabor podatkov je bil usklajen s potrebami ZZZS. Zbiranje in preverjanje podatkov se je do vključno 2013 izvajalo na ravni regijskih Zavodov za zdravstveno varstvo (ZZV).

Poročevalci, njihove obveznosti, zaščita podatkov

Javni in zasebni izvajalci zdravstvenega varstva na primarni ravni (ambulante izbranih - osebnih zdravnikov) poročajo območnim enotam NIJZ do 8. v mesecu za pretekli mesec. Vsako posredovanje podatkov mora imeti spretni dopis, ki pove število zapisov, število datotek oz. disket, naziv, naslov in šifro izvajalca, obdobje za katerega so podatki, datum pošiljanja in podpis odgovorne osebe. Zadolžena oseba na nivoju zdravstvenega zavoda zbere podatke na disketah ali CD zgoščenkah in jih vse pošlje na območno enoto NIJZ. Podatki na magnetnem mediju so zapisani po predpisani strukturi (IIIIIMML).

S 1. 2. 2018 morajo biti vse datoteke, ki vsebujejo osebne podatke ali občutljive osebne podatke, posredovane s strani izvajalcev zdravstvene dejavnosti na OE NIJZ **po elektronski pošti kompresirane in enkriptirane z geslom.**

Na OE NIJZ se naredi kontrola pravilnosti in popolnosti zapisanih podatkov. Mesečno se pripravijo izpisi podatkov po predpisani strukturi za posamezno datoteko, po terminskem planu za agregacije podatkov.

Metodološke osnove raziskovanja

Ciljna populacija: Zaposleni in samozaposleni, ki so zaradi bolezni, poškodb, nege, spremstva ali drugih zdravstveno upravičenih razlogov zdravniško opravičeno nezmožni za delo.

Enota poročanja: Javni in zasebni izvajalci zdravstvenega varstva na primarni ravni (ambulante izbranih -osebnih zdravnikov).

Enota opazovanja: primer odsotnosti z dela

Referenčno obdobje: koledarsko leto (med 1. januarjem in 31. decembrom).

Definicije

Vsi izračuni na podatkovnem portalu se nanašajo na polni delovni čas (PDC).

Začasna odsotnost z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov se v enakem pomenu opisuje tudi z izrazi absentizem, zdravstveni absentizem, bolniški stalež, bolniška odsotnost.

Primer bolniške odsotnosti z dela je zaključen neprekinjen bolniški stalež v opazovanem letu za eno diagnozo, ne glede, kdaj se je bolniški stalež začel.

Število izgubljenih koledarskih dni vključuje vse dnevne odsotnosti z dela za eno zaključeno diagnozo v opazovanem obdobju.

Odstotek bolniškega staleža (%BS) je odstotek izgubljenih koledarskih dni v opazovanem letu.

Indeks onesposabljanja (IO) je število izgubljenih koledarskih dni na enega zaposlenega delavca na leto.

Indeks frekvence (IF) je število primerov odsotnosti z dela zaradi bolniškega staleža na 100 zaposlenih v enem letu.

Resnost (R) je povprečno trajanje ene odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali drugega zdravstvenega vzroka.

Pojasnilo glede podatkov o poškodbah pri delu od leta 2013 dalje

Spremenjena definicija poškodbe pri delu

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki velja od 1. 1. 2013, je definicijo poškodbe pri delu spremenil v delu, ki opredeljuje poškodbe na poti na delo in iz dela. Definicija velja tudi na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja (19. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju). Od 1. 1. 2013 dalje med poškodbe pri delu ne vključujemo poškodb na poti na delo in z dela (še vedno pa se za poškodbo pri delu šteje poškodba, ki jo utрпи zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, če prevoz organizira delodajalec, ali pa poškodba, ki jo utрпи zavarovanec na službeni poti).